

NVE - V

4047*27.9.66

Arkiv nr.

Til:

Satt:

Eksp:

TILLATELSE

FOR

A/S SAUDEFALDENE**TIL VASSDRAGSREGULERINGER OG TIL OVERFØRINGER AV FELTER I
MORINGDALEN, AUSTRHEIMDALEN OG HERHEIMSDALEN
TIL SLETTEDALSVATN M.V.**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 15. JULI 1966)

Ved kongelig resolusjon 15. juli 1966 er bestemt:

- «1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates A/S Saudefaldene å foreta vassdragsreguleringer og å foreta overføringer av felter i Moringdalen, Austrheimdalen og Herheimsdalen til Slettedalsvatn m. v. på devilkår som er nevnt i Industri-departementets tilråding av 15. juli 1966.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering og overføring av Moringdalselva, Austrheimselva og Herheimsdalselva m. v. i samsvar med utkast inntatt i samme tilråding, som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for tillatelse for A/S Saudefaldene til regulering og overføring av Moringdalselva, Austrheimselva og Herheimsdalselva m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 15. juli 1966.)

1.

Konsesjonen gjelder for den tid avtalen mellom staten og konsesjonæren står ved makt, dog ikke utover 31. desember 2009.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte anlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse regulerings- og overføringsanleggene med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringene og overføringene. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Anleggene skal ved konsesjonstidens utløp være i full driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle tvist ved skjønn på konsesjonærens bekostning og denne plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den økning av vasskraften som ved reguleringene og overføringene tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdrag, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 1.00 pr. nat. hk.

Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3.50 pr. nat. hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av vassføringen som reguleringene og overføringene antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering og overføring. Ved bereg-

ningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sånn måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringene og overføringene innvunne øking av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringene og overføringene innvunne vasskraft er tatt i bruk.

Avgifter har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vassbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 19, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 år og fullføres innen ytterligere 5 år fra konsesjonsens datum. Under særlige omstendigheter kan fristen forlenges av Kongen.

I fristen medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen uten tillatelse meddelt av Kongen måtte oversittes, erlegges konsesjonshaveren en løpende mulkt til statskassen av kr. 1 000.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til

tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — prosent overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte forskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. For overtredelse av bestemmelsen i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege, og holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til et for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr. Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuner (eller kommuners) alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten bereg-

ning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet. Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendes på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anlegget knyttede befolkning eller, hvis departementet måtte anse det mere hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille kr. 20 000 til rådighet for almindelig virksomhet og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønnets på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene. Ferdsselsveier og stier som er i bruk må omlegges dersom de demmes ned.

De stedlige myndigheter skal tas med på råd ved valg av trasé for de forskjellige anleggsveger.

12.

Etter vedkommende departements nærmere bestemmelse plikter konsesjonæren:

- a) å bekoste eller foreta utsetting av yngel eller settefisk av de arter og den kvalitet, og på den måte og de steder i de berørte vassdrag som vedkommende departement bestemmer,

- b) å drive eller bekoste oppfisking for videreutsetting andre steder dersom reguleringsene fører til overbefolkning i enkelte vatn,
- c) å anbringe gittere eller lignende sperreanordninger foran tappeluker, tunneler og kanaler,
- d) å bygge og drive nødvendig stamfiskanlegg og klekkeri eller å delta med andelsinnskudd i bestående eller eventuelt planlagte fellesanlegg i distriktet,
- e) å bekoste fiskeribiologiske undersøkelser i de berørte vassdrag,
- f) å bekoste forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggsperioden.

13.

De neddemte arealer ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

Det skal eventuelt også finryddes på avgrensede områder av hensyn til fisket etter skjønnets nærmere avgjørelse.

14.

Konsesjonæren plikter å treffe tiltak for å avhjelpe skader og ulemper som reguleringene og overføringene måtte føre med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvorvidt det skal treffes tiltak og i tilfelle hvilke avgjøres i mangel av overenskomst ved skjønn som kan fremmes i forbindelse med skjønnet etter vassdragsreguleringslovens § 16.

15.

Konsesjonæren plikter å forelegge departementet detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene. Planene skal approberes av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av konsesjonæren.

16.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper og innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse.

Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne

seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

17.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglement er fastsatt.

For så vidt vatnet slippes i strid med reglementet kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 5 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

18.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

19.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en bruksrett ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form departementet bestemmer. Kreves den avgitt i annen form enn den produseres, plikter konsesjonæren på departementets forlangende å bygge sitt anlegg således at kraftens omforming og avgivelse ikke unødig fordyres for mottageren. Sådant forlangende må fremsettes innen 6 måneder etter konsesjonens datum.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonene eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til annet ledd, kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

20.

For oppfyllelsen av de forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras like overfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 50 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

21.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette ansees ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd

undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter, å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med bestemmelser i denne post. Han plikter å foreta forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest innen 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av konsesjonæren.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av departementet fastsatte regler.

23.

Til skjønn i anledning av reguleringene og overføringene skal skjønsmenn oppnevnes av Kongen.

24.

Alle heftelser som hviler på anleggene faller bort når og i den utstrekning det i henhold til konsesjonen går over til staten.

25.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for regulering og overføring av Moringdalselva, Austrheimselva og Herheimsdalselva m. v.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 15. juli 1966.)

1.

A. Reguleringsmagasiner.

	Nat.vst.	Reg.grense		Reg.høyde m
		Øvre	Nedre	
Helgedalsvatn	797,0	812,0	796,5	15,5
Fetavatn	474,6	486,5	473,5	13,0
Hattaløfttjern	484,4	486,5	485,0	1,5
Steinavatn	1047,0	1050,0	1041,5	8,5
Dyrskardvatn	1146,0	1155,0	1148,0	7,0
Steinatjørni	1150,4		1148,0	2,4

Høydene for Helgedalsvatn, Steinavatn og Dyrskardvatn refererer seg til NGO's karter. For Fetavatn og Hattaløfttjern refererer høydene seg til bolt ved tunnelutslaget på østre side av Fetavatn, H = 484,05, og for Steinatjørni til bolt B i tunnelaksen ved påhugget, H = 1162,83.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer.

- Avløpet fra Moringdalen (14,9 km²) føres over til Austrheimdalen.
- Avløpet fra Austrheimdalen (20,9 km² inkl. Moringdalen) føres over til Herheimsdalen.
- Avløpet fra Herheimsdalen (36,6 km² inkl. Austrheimdalen) føres over til Slettedalen.
- Avløpet fra Steinavatnet (4,2 km²) føres over til Slettedalen.
- Avløpet fra Dyrskardvatn (4,1 km²) føres over til Steinatjørni.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at den naturlige flomvassføring ikke forøkes. For øvrig kan vasslippingen foregå etter konsesjonærens behov.

3.

Det skal påsees at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller liknende og at dammene til

enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander. Om det forlanges skal også nedbørmengde, temperatur m. v. observeres og noteres. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sin bolig.

5.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement blir å avgjøre av vedkommende departement.

6.

Viser det seg at manøvreringen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.